

MANLIO SODI, ALESSANDRO TONIOLO, *Concordantia et Indices Missalis Romani*, editio typica tertia, Città del Vaticano 2002, 1991 s.

Pod koniec 2002 roku w znanej już dobrze watykańskiej serii wydawniczej Monumenta Studia Instrumenta Liturgica ukazała się konkordancja trzeciego wzorcowego wydania *Missalis Romani* autorstwa profesorów M. Sodiego i A. Toniolo. To wyjątkowe dzieło zadedykowano zmarłemu liturgiście, salezjaninowi, ks. prof. A. M. Triacca, który przynajmniej trzy razy gościł także z wykładami w Polsce (PAT Kraków, KUL, UKSW). W dedykacji czytamy: „ks. prof. Achille Maria Triacca SDB, który wychował wiele pokoleń studentów i uczonych do rozumienia *lex orandi* jako manifestacji *lex credendi* dla *lex vivendi*”.

Wydana ostatnio konkordancja przypomina nam dwa wydania poprzednie konkordancji. Mam na myśli konkordancję A. Pfliegera (*Liturgicae orationis concordantia verbalia*) czy bliższą nam konkordancję z 1983 r. autorstwa A. Schnitkera i W. A. Slabego (*Concordantia verbalia Missalis Romani. Partes euchologicae*), które jako cenne narzędzia studiów służyły i służą Kościołowi do tej pory.

Concordantia et Indices Missalis Romani podzielono na cztery części. Pierwsza z nich zawiera wszystkie teksty nowego wydania Mszału Rzymskiego. Wszystkim tekstom zostały przydzielone odpowiednie literowe i numeryczne oznaczenia. Dzięki takiej dokumentacji, łatwo można się zorientować, z jakiej sekcji i skąd dany tekst pochodzi, z jaką formułą

modlitewną czy tekstem mamy do czynienia, a więc czy chodzi o tekst ściśle euhologijny czy inny, np. antyfonę (i jaką), modlitwę przed lub po mszy świętej. Jeśli weźmiemy pod uwagę to, że całą zawartość mszału podzielono na 3346 katalogowych części, to przyznamy, że te oznaczenia rzeczywiście mają tu ogromne znaczenie. Drugą część konkordancji, tę najobszerniejszą, stanowi tzw. „konkordancja prosta”. Ukazuje ona alfabetycznie poszczególne wyrażenia, w określonym „keyword”, słowie kluczowym, zabezpieczając możliwie jak najlepiej wierność słowa, tekstowi oryginalnemu. Stąd omawiana konkordancja podaje każde „słowo kluczowe” w kontekście otaczających je wyrażen z obydwu stron. Trzecia część konkordancji przedstawia indeks formuł liturgicznych, opatrzonych przypisaną im wcześniej dokumentacją ułatwiającą ich odnalezienie. Konkordancja najpierw ukazuje formuły kolekt, modlitw nad darami, prefacji, pokomunii i modlitw nad ludem, a następnie śpiewów procesyjnych czyli antyfon na wejście i na Komunię, oraz wszystkich pozostałych. Ostatnią część konkordancji stanowią dwa wykazy: alfabetyczny wykaz wyrażen i wykaz wyrażen według potrzeby.

Wydaje się, że już nie tylko liturgiści, ale coraz więcej ludzi wierzących, nie będących specjalistami w tej dziedzinie rozumieją, że tego typu *Concordantia et Indices Missalis Romani* otwiera przed ludźmi na nowo przebogaty skarb Kościoła zawarty w celebracji eucharystycznej. Zachęca, by wejść głębiej w znaczenie poszczególnych formuł modlitewnych i wyrażen. Można bez przesady powiedzieć, że pozwala ona odkryć życiodajne drogi łączące modlitwę i wiarę Kościoła. Dlatego krąg zainteresowanych tą cenną pozycją powinien się systematycznie poszerzać.

Warszawa

KS. ADAM DURAK SDB